

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II C 923/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w pkt 1. zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda N. T. kwotę 33.241,05 zł tytułem odszkodowania za uszkodzony pojazd wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 października 2013 r. do dnia zapłaty; w pkt 2. oddalił powództwo w pozostałej części, w pkt 3. i 4. orzekł o kosztach procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zaskarżonym zakresie stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

Strony zawarły umowę ubezpieczenia OC/AC potwierdzoną Polisą nr (...) dotyczącą pojazdu marki M. (...) - M. L. o nr rej. (...) na okres od dnia 22 grudnia 2012 roku do dnia 21 grudnia 2013 roku.

We wniosku o ubezpieczenie ustalono, iż brak procentowanego pomniejszenia wartości części przy wymianie. Wskazano także, iż zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia (...) Casco Standard.

W dniu 6 lipca 2013 roku przedmiotowy pojazd został uszkodzony.

W dniu 7 października 2013 roku strona pozwana ostatecznie uznała swoją odpowiedzialność do kwoty 25.294,32 zł, która to kwota została wypłacona powodowi. Koszt naprawy uszkodzeń przedmiotowego pojazdu wg cen na lipiec 2013 roku

w zakładzie nieautoryzowanym wyspecjalizowanym w zakresie napraw blacharsko – lakierniczych wynosił 58.535,36 zł brutto przy zastosowaniu części klasy Q i nowych oryginalnych w przypadku braku Q. N. pojazdu przy użyciu części nowych oryginalnych (z logo producenta pojazdu) nie zwiększa jego wartości. N. pojazdu przy zastosowaniu części Q i nowych oryginalnych powinna przywrócić pojazd do stanu sprzed szkody.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy poczynił w oparciu o powołane dowody, w tym dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny, naprawy i eksploatacji pojazdów mechanicznych P. Z.. Sąd pominął opinię biegłego w zakresie wyliczenia kosztu naprawy z 40% urealnieniem. Strona pozwana nie złożyła bowiem żadnego dokumentu, z którego wynikałby obowiązek pomniejszenia wypłaconego odszkodowania o 40%. Nieliczne odwołania do zapisów ogólnych warunków ubezpieczenia znajdują się w aktach szkody złożonych w formie elektronicznej, brak natomiast dokumentu zawierającego postanowienia umowy.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 805 kc.

Koszt naprawy pojazdu powoda wyliczony został przez biegłego P. Z. na kwotę 58.535,36 zł brutto. Powód otrzymał od strony pozwanej kwotę 25.294,31 zł. Do dopłaty pozostało zatem 33.241,05 zł. Taką też kwotę Sąd zasądził w punkcie 1 wyroku.

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu.

Sąd Rejonowy wskazał, że strona pozwana nie złożyła do akt sprawy dowodu z dokumentu w postaci OWU AC, a zatem nie miał możliwości zweryfikowania twierdzenia faktycznego pozwanego o tym, że ustalenie wysokości odszkodowania w opinii biegłego było niezgodne z OWU AC, jakie były integralną częścią umowy stron. Ciężar udowodnienia ewentualnego twierdzenia, że odszkodowanie wyliczono niezgodnie z OWU, spoczywał na stronie pozwanej, jako, że to ona wywodziła z tego twierdzenia skutki prawne, wnosząc

o potrącenie wyliczonej kwoty o 40%. Pozwany nie wskazał natomiast nawet postanowień OWU, które – jego zdaniem – naruszała opinia biegłego P. Z.. Powód twierdził przy tym, iż wykupił ubezpieczenie na częściach nowych, bez żadnych potrąceń.

Sąd Rejonowy podniósł przy tym, że to pozwany wywodzi ze wskazanej okoliczności korzystne dla siebie skutki prawne, a zatem na podstawie art. 6 k.c. (art. 232 k.p.c.) to na pozwanym spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego zdaniem obniżenie wyliczonej kwoty. Wskazany powyżej ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 k.c, który nakłada na stronę obowiązek udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Sąd I instancji powołał pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 7 listopada 2007r., (II CSK 293/07), zgodnie z którym, ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu.

Zgodnie art. 481 § 1 k.c. Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 7 października 2013 roku do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd.2 kpc. Jednocześnie nakazał pobranie od strony pozwanej na rzecz Skarbu państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 523 zł tytułem nieuiszczonych kosztów wynagrodzenia biegłego.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pozwany. Zaskarżył wyrok w części w zakresie zasądzającym na rzecz powoda odszkodowanie ponad kwotę 14.758,62 zł.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisów § 15 pkt 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Standard poprzez jego niezastosowanie, podczas, gdy istniały przesłanki do zastosowania procentowego pomniejszenia wartości części w zależności od okresu eksploatacji pojazdu;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów pozostającą w sprzeczności z doświadczeniem życiowym polegającą na wadliwej ocenie stanu sprawy i uznaniu, że powodowi należy przyznać odszkodowanie w kwocie 33.241,05 zł, podczas gdy, zgodnie z OWU Autocasco Standard należało zastosować urealnienie na części zamienne w wysokości 40 %, a także poprzez pominięcie opinii uzupełniającej biegłego, w której wyliczył koszty naprawy pojazdu zgodnie z OWU AC;
3. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 6 kc i 232 kpc poprzez niedopełnienie obowiązku ciążącego na powodzie wyliczenia szkody zgodnie w OWU Autocasco Standard.

Wobec powyższego, skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 14.758,62 zł z odsetkami od dnia 7 października 2013 r., ewentualnie, uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pozwany wniósł również o zasądzenie od powoda kosztów postępowania przed sądem I i II instancji. W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że kwota odszkodowania została wyliczona na podstawie opinii biegłego niezgodnej z OWU Autocasco Standard, gdyż przy wyliczeniu kosztów naprawy należało zastosować urealnienie w wysokości 40 %.

Na terminie rozprawy apelacyjnej strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Rozpoczynając analizę zarzutów apelacji, należy odnieść się w pierwszej kolejności do zarzutów prawa procesowego, gdyż prawidłowo ustalony i oceniony stan faktyczny determinuje kierunek dalszych rozważań w aspekcie prawa materialnego.

Jako chybiony należało uznać zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. Stosownie do powołanego przepisu, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem działania sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron, na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W niniejszej sprawie nie sposób uznać, by Sąd I instancji dokonał dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd Rejonowy oparł się na opinii pisemnej biegłego z dnia 28 lutego 2015 r. z uwagi na fakt, iż pozwany nie udowodnił, aby Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Standard przewidywały urealnienie na części zamiennie w wysokości 40 %. Pozwany nie złożył bowiem do akt sprawy powołanego dokumentu. Nie znajduje się on również na płycie CD zawierającej akta szkody. Biegły wydał opinię uzupełniającą z dnia 10 marca 2016 r., w której zastosował przedmiotowe urealnienie jedynie w oparciu o twierdzenia pozwanego w tym zakresie, a nie OWU Autocasco Standard, co wskazał wprost w odpowiedzi na zapytanie strony powodowej w opinii uzupełniającej z dnia 6 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy prawidłowo zatem pominął opinię biegłego z dnia 10 marca 2016 r. Zauważyć należy, iż dopiero na etapie postępowania apelacyjnego pozwany złożył OWU Autocasco Standard, jednakże dowód ten podlegał pominięciu stosownie do art. 381 k.p.c. Strona pozwana mogła bowiem powołać wskazany dowód na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, a tego nie uczyniła.

Zarzut naruszenia przepisu art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. był również bezzasadny. Ciężar dowodu na okoliczność zasadności urealnienia wartości części zamiennych stosownie do postanowień OWU Autocasco Standard spoczywał na stronie pozwanej. To ona wywodzi bowiem skutki prawne ze wskazanej okoliczności. Wbrew twierdzeniom pozwanego, powód udowodnił wysokość szkody w oparciu o opinię biegłego. Konieczność ewentualnego zastosowania urealnienia wynika natomiast jedynie z postanowień umownych, a nie ogólnych standardów wyliczania wysokości szkody. Jeśli pozwany podnosi, że wyliczona wartość winna ulec obniżeniu, winien okoliczność tę udowodnić, czego zaniechał. Ponosi zatem konsekwencje procesowe wskazanego zaniechania.

Wobec powyższego, bezzasadny był również zarzut naruszenia przepisów § 15 pkt 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Standard. Pozwany nie udowodnił bowiem, aby postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia przewidywały zastosowanie procentowego pomniejszenia wartości części w zależności od okresu eksploatacji pojazdu.

W tym stanie faktycznym apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając na rzecz powoda kwotę 2.400 zł wynagrodzenia pełnomocnika stosownie do § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).